

տնտեսական կյանքը որ երբ Անգղիա իւր նաւահանութիւնը Գաղութներէն անջատելու զիտաւորութիւն յայտնէ, իրենք ալ խառն նաւատորմ մը կրկէն յիշատակենք քան որ Անգղիական ռաբլը լրացրենք ինչ որ արտադրութիւնը մեր տնտեսական կյանքը կը ծանուցանեն թէ Անգղիոյ նաւատորմը արտադրող կարգի շնորհիւ կը ծախսէ, որ քանի մը ժամ տեւեր է: Ընդհանրապէս կարծիք կայ թէ խորհրդակցութեան նիւթն Արեւելից գործերն էին: Տէյլի Թէյլի կրօնի կրօն թէ Ռուսիոյ ընթացիկ վրայ խորհրդակցութիւնը եղած են:

Պէտքը 18 նոյ.

Ռուսիոյ գահաժառանգ իշխանն անմիջապէս պիտի մեկնէ Պէտքը: Պէտքը լիկի լրացրէր միաձայնութեամբ կը ծախսուէին թէ կայսրը ինչ որ պայքարէ թիւնը քաղաքական նպատակ չունի: Նախկինը Յայկոնի լրացրէր կը ծախսուէին թէ Թէյլի Թիւրքիոյ կողմէ Ռուսաց յաղթութիւնը Ասիոյ մէջ այս վերջնոց ազդեցութիւնը մեծապէս տըկարացուցած է:

Նոյն լրացրին յիշեալ պարտութիւնը կը թաղարթէ սա իրողութեամբ թէ Ռուսիա թիւրքիոյն ցեղերուն մէջ բաժանման մը վստահած էր, որ տեղի չունեցաւ:

Կր հաւատան թէ Ռուսաց ստացած տեղեկութիւններն իրենց կարծել տըկեր էին թէ Մէյլի գաւառին թիւրք մէկներն իրենց հետ պիտի միանային: Այս տեղեկութիւնը յիշեալ թիւրքիոյն ներքին Անգղիական զէմ ըրած թընդամանակն ցոյցերուն վրայ հիմնուէին, որոնց սակայն որ և է համակրութիւն կենսաւ անոնց ըմբոստիոյ նկատմամբ:

Հետեւեալ Ռուսք Ախալի թիւրքիոյն վրայ յարձակեցան սակաւ զօրութեամբ: Անոնց դուրսը Նիւրիէրոյի խան մեծ օգնութիւն ստացած էր Մէյլի թիւրքիոյնէն, և ահա այսպէս Ռուսք կատարելապէս յաղթուեցան:

Ձկարծութիւն թէ Ռուսք գործնէն տաւ զփոքրութիւն պատերազմական գործողութիւններն սկսին:

Հաւանական է որ Անգղիացիք զօրաւոր ընդդիմութեան մը պատահին ի Հէրաթէ:

Այս առաջը հաւան է:

Հուլի 18 նոյ.

Պ. Քաջուրիի նախագահութեան ներքին գործերու նախարարութիւնն հրաժարական տուաւ:

Փարիզ 18 նոյ.

Բրէտ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Գաղլիոյ երեսօնականական ժողովն իւր նիստերն սկսելէն անմիջապէս յետոյ հարցադրուեմ մը տեղի պիտի ունենայ Աւստրո-Գերմանական դաշնակցութեան վրայ:

Լոնտոն 18 նոյ.

Տէյլի Թէյլի կրօնի լրագիրը կը ծախսուէին թէ Կ Պարսկ Ռուսական դեսպան Լոպատին իշխանն՝ ստանալիք հրաժարեալէն յետոյ Լոնտոն պիտի երթայ իրեն յաջորդ Եւրոպայի կոմսին:

Պէտքը 18 նոյ.

Ռուսիոյ գահաժառանգը կայսրը ինչ և անոր լծակիցն երկու Պէտքըն մեկնեցան ի Բեղադար:

Բեղադար 18 նոյ.

Ռուսիոյ կայսրը Պէտքըն չպիտի երթայ, այլ միշտ զեկու 15 Լիւվաթիս պիտի մնայ:

Վիեննա 18 նոյ.

Երեսօնականաց ժողովին խորհրդաբանական յանձնարարման որ կառավարութեան զինուորական ծրագիրը քննելու պաշտօն ունի, որոնց բարեփոխման ընդունենց պայն:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Կայսերական հրամանաւ

Բաղէշի (Պիթիւ) գաղմագամութիւնը կուսակալութեան փոխուեցաւ, և Գաղմագամութեան կուսակալութեան նախորդ փոխանորդ Արիֆ փաշան Բաղէշի կուսակալ անունեցաւ:

Կայսերական չորրորդ բանակին (ի Կարին) Միւշի Սամիհ փաշային արդէն ունեցած պատուանշանն առնուելով, Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշանն արուեցաւ:

Վաղը իւր այս առաւօտեան թըւոյն մէջ կը ծանուցանէ թէ Պէյքըր փաշան առաջ պաշտօնական Պաշտօնաւճի մ'ուներնալու Անատոլի ընդհանուր վի-

ճակը պիտի քննէ և իւր քննութեանց եղբայրացութիւնը Բ. Գլան պիտի հաղորդէ:

Պէյքըր փաշան յառաջիկայ շաբաթու պիտի մեկնի մայրաքաղաքէն:

Կառավարութեան պաշտօնատնայ ամսականները կարգի դնելու համար ելմական նախարարութիւնը պատրաստութիւններ կը տեսնէ: Պ. Զարիֆի կողմէն երէկ այս նըպատակաւ յիշուեց հաղորդական ցերէ ելմական պաշտօնատնայ:

Երէկ Գարատաղի դեսպանը Բ. Գլան հրաւիրեցաւ, ուր նախարարներէն ոմանց հետ կուսինէի և փլավայի խնդրոյն վրայ բանակեցաւ, բայց համաձայնութիւն չըրցաւ գոյնալ:

Եւրոպական լրագիրը կը ծախսուէին թէ Բ. Գլան օտար տէրութեանց քով գտնուող իւր դեսպաններուն շրջաբերական մը զըրկելով սուտ հաներ է այն լուրը թէ թուրքիոյ և Ռուսիոյ միջև համաձայնութիւն մը կայ եղեր:

Հանրաձայնութիւն լիւթալիս փաշան, որոյ անունն արդէն մեր երէկուան թուով յիշեցինք, Սըւեյի Բուսի մէջ ընդհ. կառավարիչ Ալէքս. փաշան ալ մենամարտի հրաւիրեց, բայց չկարծուի որ Ն. Վսեմալիսին այդ պիտի հրաւիրէ մը պատասխանելու զիջանի:

Այս առթիւ անօգուտ չլինի յիշել թէ Վիթալիս փաշան ծննդեամբ Յոյն է, բայց Գաղլիական կրթութիւնն ստացած և Գաղլիոյ հպատակ եղած էր: Յորմնք—Գերմանական պատերազմին մէջ քաջութիւններ գործած է, և տարակից չկայ թէ այս մեծ նամարտի մարտիւնն ալ անկէ մնացած է:

Քիտ կղզւոյն քաղաքապետական իշխանութիւնը փափաք յայտնեց են, որ Յունարէն լեզուն Օսմանեան Արշակազգոյի նախագին գաղաբանաց մէջ թուրքերէնի հետ իբրեւ պաշտօնական լեզու գործածուի:

Գալով մեզ Հայոց, մեք ալ պահանջներու եմք որ մեր ազգայնոց մէջ Հայերէն լեզուն դո՛ւնէ իբրեւ հայրենի լեզու գործածուի:

Փէշքէր Լոյս լրագիրը նոյ. 12 թըւով թերթին մէջ սուտ կը հանէ այն լուրը թէ Պոստիլի և Հէրաքի գաւառներուն՝ Աւստրիական պետութեան միաքառանց ընդհանուր գրութեան մէջ ընդունուելուն դէմ Բ. Գլանը բողոքեց է:

Հունգարական լրագրին այս հերքումը մեք այն պատճառաւ կը յիշեմք որովհետեւ ինչպէս յայտնի է՝ քաղաքական գործոց մէջ շատ անգամ հերքումն հաստատութիւն է միայն:

Ճէպարիցի հուշակաւոր Ապտալի—Գալիսի Լիւթին՝ որ Գաղլիոյ կառավարութեան թոշակ ստանալով երկար ժամանակէ ի վեր Գալիսիոյ կը բնակէր, քանի մ'օր առաջ ինչեալ քաղաքին մէջ մեռաւ ի հասակի 72 ամաց:

Ձրոյց եղած էր թէ Սնդիական դեսպանատնը՝ Միտհաթ փաշան Կ. Պոլիս բերելով Մեծ-Եպարքոս ընելու գաղափարն ունեցեր է: Բայց Մօնիթէօր տիւ Գոմէրս կը հերքէ այս զրոյցն, և կըսէ թէ քաղաքական մեքենայութեան մը ծառայելու համար հնարուած սուտ մ'է: Սնդիական բարեւոյ վարչութիւն միայն

կը խնդրէ, և քանի որ այդ նպատակն իրանայ, փոխընդէն թէ ինչ պիտի գործիքներ կան Վեհ. Սուլթանին ձեռքը: — Բայց երբ չիրանայ:

Պէշքէր Լոյս «Հասան ճէմիլ պէյ»-ը, որ Վեհ. Սուլթանին թիկնապաշէ է, երէկ Բ. Գլանը ծրագրի մը մատուց, յորում կառավարիչ փոխոյնները խեղճ փնտրելի մէջ գտնուող ազգայնները զօրանոց մը ժողովելով՝ անոնց պարզ արհեստները սորվեցնել, և երեք ամիսն անգամ մը քննութիւն ընելով՝ անոնց մէջ մասն արձակել: Պէշքէր Լոյս սպայն կը յայտարարէ թէ կառավարութիւնը դրամ ծախք ընելու պէտք չպիտի ունենայ այս օգտակար ձեռնարկը կատարելու համար: Այս գրութիւնը Պէշքէր Լոյս արդէն կը գործադրի: Բ. Գլան հաւանութիւն տուաւ այս ծրագրին:

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի.

Շուքուէն և Ռուսուլ-Էն մեզ ուղղեալ նամակներ՝ Գեր. Խորէն Նար-Պէյ Սրբապանին յիշեալ երկու քաղաքներն հասած ժամանակ իրենց եղած փառաւոր ընդունուելութեանց մանրամասն նկարագրութիւնը կը յայտնեն Ս. Պատրիարք Հօր և Աղգ. Վարչութեան, որ այսպիսի բարձրաստիճան ընտիր եկեղեցական մը յայցելութիւն զրկելով, ոչ միայն զիրենք յանձնաւոր միջնորդութեան և ուրախացնելու պատճառ եղան, այլ և Հայ ազգին պատիւը բարձրացուցին օտարազգեաց առջև: Եւ արդարեւ Գեր. Խորէն Սրբապան իւր Եւրոպական կրթութեամբ և փայլուն ձիրքերով ու միայն ազգայնոց՝ այլ և օտարաց համարումն ու համակրութիւնը գրաւեց է: Տէրութեանց հիւպատոսները, քաղաքապետներն և բոլոր բարձրաստիճան պաշտօնատարք՝ ինչպէս նաեւ այլ և այլ հասարակութեանց դուրսը փութացեր այցելութիւնն տուեր են իրեն, և խիստ դճ եղեր են իրմէ:

Ն. Սրբապետութիւնն իւր գրաւիչ ատենաբանութեամբ Շուքուէն և Ռուսուլ-Էն հայ ժողովրդոց սրտին մէջ ազգասիրութեան և ուսումնասիրութեան անյալիս եռանդ մ'արծարծեց է, որ երբէք տեսնուած չէր այդ ժողովրդոց մէջ:

Իթի մեր Պատրիարքարանն և մանաւանդ Ս. Լիւթիանայ Աթոռն՝ հեռաւոր երկիրներու մէջ բնակող Հայ ժողովրդոց ժամանակ ժամանակ այսպիսի այցելութիւններ զըրկած ինչէն, այսօրուան օրս հազարաւոր ազգայնացի կորուստը չէինք ողբար:

Տիկնիսի Մշակ օրագրին հոկտ. 25 թուոյն մէջ հետեւեալ կը կարգամք:

ՆԱՄԱԿ ԱԼԷԿՍԱՆԴՐՈՊՈԼԻՏ

12 հոկտ.

Անիի տեղակալներն այժմ մեր հասարակութեան համար դարձել են մի կրօնական սրբաւայր, նուիրական ուսումնական, ուր անընդհատ յաճախում են, մաւաւանդ վերջին ժամանակներում, երբ վեց անձինքներն մի հոգարարութիւն հաստատեց Նորին Վեհափառութիւնը տեղի եռանդուն ու գործունեաց երիտասարդները: Կարսի առաջնորդ Գեր. Աղանեանի նախագահութեամբ Այս հասարակութեան անդամները մեր վերջին եռանդներն սիրտերը կազդաբարձրեցան անցեալ փառաց սուրբ բեկորների հետ:

Գերազանց հոգաբարձութիւնը պաշտօն ընդունելուն պէս՝ իսկոյն ձեռնարկեց միաբանութեան համար տներ կառուցանել և ուսումնարան իջնակելու հա-

մար մի քանի սենեակներ, որոնք մի ամսից յետոյ բոլորովին պատրաստ կը լինեն: Պատրաստեց նաեւ Վառապետիկ և կեղեցիկ, ուր այժմ լինում է երբեմն ժամատարութիւն:

Անիի ներկայ ժամանակաւոր բնակիչն է լուսանկար մեծ. Յ. Քիւրքճեան իւր կու վանկի ծառայներով և Ալի-Սուլթան (ինչպէս ինքն է անուանում) կատարում: Ահա չորրորդ ամիսն է, որ շարունակ այդ տեղ է բնակվում և նկարում լուր հնարականները: Մեզանից ամեն մէկը կը խառնափափ պարտնին մեծագործ աշխատութիւնը: Նուիրելով մեր անկեղծ շնորհակալութիւնը, պէտք է տալ, որ նրա հարուստ արտօն ոչ միայն Հայերի, այլ և եւրոպական բոլոր հնարեղանքի ուղաւորութիւնը կը գրաւի և տեղիք կը տայ Հայերի մասին տեղի լուրը: Գաղափար ունեւորու: Պարոն Քիւրքճեանի մեծագործ աշխատութեան և տնտեսիկ նեղութեան հետ մեծ են և նրա զբաղման կան ծախքները: Արդեօք կը գնահատուի Հայ հարուստն այդ տաժանակի աշխատանքը, թէ ստան կերպով կը նայի, կամ ծրի ստանալ կը ցանկայ:

Հոգեւոր իշխանութեան կողմից Անիում այժմ գտնվում է վանահայր Գեր. Ներսէս վարդապետ Տիգրանեանը, որ աւելի լուս. գործողները հասնել է պատկանում, բոս ուրում մեր հասարակար հայր սուրբերից ոչ ոք չի վիճակի բնակվելու այսպիսի անմարդարեակ աւերակներում:

Ամիս 6ին, տեղիս երիտասարդութիւնը իր սիրելի Աղգ-Ջիվանիով և ուսուցաց խմբով, Պ. Արիս. Յովհաննիսեանի առաջնորդութեամբ ի պատիւ տալիս հանգուոր Հայ բանաստեղծ Մեծ. Ռ. Պատկանեանի մի գեղեցիկ խնայք տըւեց Անիի աւերակներում, ուր բոսուեցան գեղեցիկ ու ազգու ճառեր, թողնելով գեղեցիկ տպագրութիւն ամենի վրայ, որ մոտաւորապէս 20 անձից աւելի էին:

Հայ բանաստեղծը սաստիկ ոգևորւած՝ արտասուեց անգամ, բոս ուրում լեզուն անկարողացաւ արտայայտող լինել սրտի անթիւ զգացմունքներին, ուրոնք մի րոպէի մէջ կործես ի միասին զարթեցան: Մենք յայս ունենք հետըզհետէ կարգաւ այդ բոլոր տպագրութիւնները բանաստեղծի տաղանդաւոր զրչից գրած: Որպէս զի այդ խնայքը գործնական նշանակութիւն ունենայ, առաջարկեց Մեծ. Պատկանեանը Անիի տաղապա դարոցի համար իրեն հիմք նըւէր հաւաքել, որ մի րոպէի մէջ հասաւ 250 րուրու և յայս կայ հետզհետէ աւելանալու:

Վերջ տալով նամակս, յայս ունենք որ Հայ ազգը չմոռանայ օգնելու այդ աւերակները պահպանելու համար, որ իր անցեալ փառաւոր կեանքի գոյութեան անհերքելի փաստերից մէկն է:

ԹՂԹԱԿՈՒԹԻՒՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՆԱՄԱԿ Ի ՀՆԴԻԱՍՏԱՆԷ

Կալիպթա 10 հոկտ. 1879

... Խմբագրապետ Տէր.

Սնցիլումն սեպտ. ամսոյ տեղի ունեցած ազգային հանգէնն արժան համարիմ հաղորդել Ձերոք աղմուութեան, որպէս զի պատուական Մա սիւիդ. միոյն էջերուն մէջ շնորհ ընելով իմանան հեռաւոր բնակեալ ազգայինք մինչև ցարդ տեղէն եւ կամ և հրատարակուած նամականին, թէ և այլ և այլ ստորագրութեամբ, բայց ի միոյ աղբերէ, քանի ի պողոյ անտի ծառն ճանաչի, նամակներ, որոց ինչ աստիճան զօրութիւն ունենալ կը թողում ընթերցողաց գաղափարներն:

Որովհետեւ Գրիգորիս Սրբապան քանի մ'օր առաջ յայտարարած էր վերագաւառալ Ջուղա, ուստի տեղւոյս մեծամասն պատուելի անգամը Հայ հասարակութեան մի գեղեցիկ շնորհակալութեան թուղթ, և մի թանկագին բրնձի մասանի պատրաստած էին ի յիշատակ ստո-

բողոքելոյ՝ մերձ 90 պարունայոյ՝ չը-
նորհակալութեան թուղթեր գրուած
մագաղաթի վրայ և չորս կողմը կար-
միր արբեցում թանթէլայով զար-
դարուած : Ամսոյն 2/13 ժամը 2ին
հասարակութեան կողմանէ պատ-
գամաւորք հաւաքեցան արդէն
պատրաստեալ մեծ դահլիճի մէջ քա-
հանայից բնակութեան ուր բնակի
ևս Նորին Սրբազնութիւնն :

Մեծապատիւ տեղիւ եկեղեցական
պարուն թովմաս Մեղրուսեան յոտին
եկած, Սրբազան Հայր, ըսաւ պատիւն
ի պատուոյն է և ոչ ի պատուեալն
ըստ իմաստնոյն, վասն որոյ պատ-
ւելի հասարակութիւն տեղւոյ խո-
րին զգացմամբ լսեց զառաջագրու-
թիւն վերադարձիդ ի Զուգայ, և առ-
իցոյց երախտագիտութեան սիրոյ և
պատուոյն ի Զէնջ, զոր ցուցիք յըն-
թացս բնակութեան ձերոյ աստ,
զայ այսօր պատգամաւորութեամբ
մատուցանել զիւրն չնորհակալու-
թիւն գրաւոր . դուք ինքնին, Սրբ-
բազան Հայր, դրաւեցիք զյարգ և
զմեծարանս հասարակութեան, քան-
զի դուք պատուոյ զգացմամբ պատ-
ւելիք զվեղ և զարժանիս կացու-
ղիք զձեզ պատուոյ . — Եւ յետոյ կար-
դաց :

Սրբազան Տէր .
Մեք անդամք Հայ հասարակու-
թեան աստի խոր զգացմամբ ըսաւ
զառաջագրութիւն Զերդ սրբազնու-
թեան վասն վերադարձի ձերոյ ի վա-
նոր Ամենափրկչեան ի Զուգայ, ուստի
և մեք այդ առթիւ պատեհ կալ-
նուով դալ խաղա Սրբազնութեան
ձերում, և ի ձեռն Զեր յայտնել մերս
բազում չնորհակալութիւն վեհա-
փառ կաթողիկոսին մերոյ վասն ա-
մենայն միսթարութեանց՝ զորս վա-
յելեցաք գալուտեամբն ձերով աստ
սրբազան պաշտօնիս նուիրակու-
թեան և առաջնորդութեան, և զնոյն
և ձեզ յայտնել վասն կատարելոյ ըզ
սրբազան պաշտօն Զեր սրբէս վայելն
էր իսկ, և վասն մեծի սիրոյն ձերոյ
զոր ընդ երկար մնալով ձեր աստ ի
մէջ մեր՝ զգացուցիք մեզ Երանի թէ
ի Զէնջ թողութեան լինէր մեզ
զնոյն այլ ևս վայելել ի մօտոյ, այլ
որովհետեւ և գիտեմք քաջ զի ըստ
կոչման սրբազան պաշտօնի Զերոյ
ունիք և զայլ հեռաւոր եղբարս մեր
միսթարել, վասն որոյ շատապէս
եթէ և ի հեռուստ զնոյն հանդերձ
օրհնութեամբ ձերով արժանապատ-
Արդ՝ մնայ մեզ բարեմաղթել վասն
Զեր երկարութիւն կենաց՝ և ան-
գործ ճանապարհորդութիւն՝ ժա-
մանու մն ի նպատակ ձեր : Եւ ի նշան
երախտագիտութեան սիրոյ և յար-
գանաց մերոյ առ Սրբազնութիւն
Զեր, թող խնդրեմք Սրբազան տէր,
մատուցանել ընդ ամին սրբազնու-
թեան ձերում բոլանդեայ մատանի
Վի՛ զոր բարեաւ հաճեալիք ստանալ
իրեն դուքնաքեայ նուէր իմն ի յի-
շատակ մեր :

Մնումք

Ամենայն յարգանք
և խորին զգացմամբ
Զերդ Բարձր Սրբազնութեան
ամենախնամարհ ծառայք
(Ստորագրութիւն 83)

Զինի ընթերցման չնորհակալու-
թեան թղթոյս, վսեմ Աղէքսանդր
Թ. Արքեպիսկոպոս մատոյց բրկանդ մա-
տանին ի գիմաց հասարակութեան,
և զչնորհակալութեան թուղթն յանձ-
նեաց Մեծ. Թ. Մ. վարդան Երէց
Հոգաբարձու Մարդասիրական ճե-
մարանին և առանգապահ եկեղեց-
ւոյս . և ապա յոսն կացին Սրբազ-
ան և հանդիսականք . Վերապա-
տիւ Պարոնայք, ըսաւ Սրբազան,
գեղեցիկս աստցաւ թէ պատիւն ի

պատուոյն է ևս : Պատուելի հասա-
րակութիւնն արդէն յընթացս յա-
մենայն ժամանակի բնակութեանս
աստ՝ ըստ ամենայնի ջանացաւ ցու-
ցանել լիակ ճամակարան և մեծարա-
նքս առ մեզ . զորմէ կատարեալ դու-
հանակութեամբ բաւարարեալ եմ .
և այսօր իսկ զգալի նշանաւ իմն ցու-
ցանել կամեցեալ՝ մատուցանէ գը-
րաւոր չնորհակալութիւն, և առ ի
անշնջ թողուլ առ մեզ զյիշատակ
այցելութեանս, մի ընծայ իսկ նուի-
րէք : Յընտրութեան ընծային կա-
տարեալ է ճաշակ Զեր, մի բրկանդ
մատանի, որ է նշանակ ինքնու-
թեան . զայդ մատանին ընդունելով
կատարեալ հաճութեամբ, և ահա
անցուցանեմ յիմաստն ի նշանակ մի-
սթեան հօր և գաւազաց . . .

Արդ՝ յայտարարեալ և մեր զլիւր լի
գոհունակութիւնս զԶէնջ, օրհնեմք
զամենեանդ և Զերդ զամենայն
հոգեւոր գաւազանս մեր, յանձնա-
բարեալ զԶէնջ ի չնորհա Տեառն, հայ-
ցեմ վասն զաւակաց Զերոյ և ժա-
ռանդաց զամենակեայ յաջորդածոս :

Յետ վերոյիշեալ տուեալին՝ շատ
ընտանիք իւրեանց անուերուն հրա-
ւիրեցին Սրբազանին, և ըստ կար-
եայ իւրեանց պատուելին և մե-
ծարեցին, որ մեծ միսթարութիւն
էր նմա՝ տեսնել որ յընթացս այս
չորս տարուան այնքան սիրելի է
լեալ : Արաւոյց սոցա վսեմ Աղէք-
սանդր Թ. Արքեպիսկոպոս մի ընտիր գա-
ւազան հովուութեան է տուեալ վա-
սըն վեհ. կաթողիկոսին արժաթեայ
թանկագնոյ ոսկեջրած, յիշելով թէ
Գրիգորի Սրբազանի վիճակաւորու-
թեան ժամանակին է նուիրեալ :

Եւ տիկին իշխան Զօրհար տու-
եալ մի մեծ թանկագին արժաթեայ
ոսկեջրած ճաճանջ վասն Զուգայու
Ամենափրկչեան վանաց՝ նոյնպէս
ի յիշատակ նորին Սրբազնութեան :
Եւ տիկին Թէկլի Ն. Մայրստ մի մե-
ծաղիր Աւետարան արժաթեայ ըն-
տիր բաժնուած՝ նոյնպէս նուիրեալ
նորին Սրբազնութեան ի յիշատակ
Ամենափրկչեան վանաց :

Այս հանգամանքներէն լաւ կա-
րող են ընթերցողք մակարեքել, որ
մինչև ցարդ Նորին Սրբազնութեան
մասին զոր ինչ հրատարակուած կան,
ի կրից շարժեալ զոր զրպարտանք
լինելով, տեղիս ժողովրդեան վա-
խանակ ներգործելով՝ ընդհակառա-
կը իւր յարգն ու պատիւը աւելցու-
ցին : Նոյնը՝ գործը իսկ համազուած
է որ տեղիս ժողովուրդը ամեն ա-
սուլիս լսածին, ու կարգացածին ա-
կանջ չի կախեր . այլ իւր ցանկու-
թիւն է գտնէ հրատարակմամբ հե-
ռաւոր ազգայնոց համադուլը բա-
ւականի միսթարանք համարել տա-
ւապեալ սրտին . . .

Մնում ամենակեալ

Զեր անուութեան

Քոյդ բարեացակամ ծառայ

Պետրոս Հեգնիս

Մուշէն հեռուեալը կը գրեն մեզ,
հօկաւ և թուով :

Լազիստանի նախկին կառավարիչ Օս-
ման փաշան՝ որ Մշոյ կառավարիչ հրա-
տարակուած էր, մինչև հիմայ չեկաւ,
ասպարէզը մնացել է վանեցի Հաթիէ-
ֆէնակին և երկիրն աւրոյ տեղացի կա-
ռավարութեան անդամներուն : Տէրու-
թեան բարենորոգմանց և զսպողական
միջոցներ ձեռք առնուելուն տեղը՝ Հա-
նանցի բաւած Ալիբէկի Իսալի տան
բանտարկեալ զլիւսաւոր Գրեքն չնորհիւ
. . . բանտէն արձակուեցան Մաֆալի
Մահմուտ, Իսկէնդեր, Մէհմետ Սիւի եւ:
Նոյնպէս և Սաանոյ գաւառի Զընտի աղա
անուն անձն իր քանի զլիւսաւորներովն :
Հաստատուեց հաշակաւոր Մօհրոյ զապանն

նոր նոր հարստահարութիւններ գործե-
լու և Հոյոյ աղբիկները փայտեղեւ պա-
տէճ ժամանակ գտեր է . Ողորմած Ասա-
ւած, չարիք մնաց որ այս ճիւղները
չգործեցին պատերազմի միջոցին՝ մինչև
անգամ տէրութեան փախստական դո-
րաց զլիւրն : Վանեցի Հաթիէ ֆէնակին
վերջապէս բարենորոգմանց ի գործ դը-
նել սկսած է Մշոյ մէջ, ալ հարկ չկայ
ուստի կադաշեմք որ ոչ Օսման փաշան
և ոչ ալ մանաւանդ Քաֆիսէքը գտն, ու-
րովհետեւ ասոնց ամենուն գործն ալ
յիշեալ վանեցի Հաթիէ ֆէնակին է վէլը
կը տեսնէ և կրնայ տեսնել . ոսկին ինչ
գործ չկրնար տեսնել . քիչ օրերէն հըռ-
չակաւոր Մշոյ Ս. Կարապետի վանքը քա-
նի անգամ թաշնոյ Օսմանին և նորա պա-
րադոյցի բանտէն ելնելուն տեսիլս ալ
տարակոյս չունիմք որ կրնամք բարենո-
րոգմանց գործին սկսող մեծանուն ան-
ձանց տալու պատիւը ունենալ :

Քիւրդերու Բարեկամներէն Քիւ

Կ. Պօլիս 6 նոյ. 1879

. . . Խմբագիր .

Պէրպէրեան վարժարանի սաներն
ուղարկեցին Դալոցասարայ-Արեւել-
եան ընկերութեան հինգ ոսկի նուէր
հանդերձ մի նամակաւ, որ մեզ կը
ճանուցանէ թէ ընկերութիւն մը
կաղմբեր են նպատակ ունենալով հայ-
րենի երկրին յաւաքութեան գոր-
ծին մասնակցելու :

Տնօրէն-խորհուրդս իր խորին չը-
նորհակալութիւնը կը յայտնէ այդ
մանուկ հայերուն, որք երբ մէկ կող-
մէ իրենց անձը կրթութեամբ և գի-
տութեամբ զարգարելով ազգին օգ-
տակար և պատուաւոր դաւակներ
լինել կը ջանան, միւս կողմէ չեն մո-
ռանար իրենց հասակակից աղքատ
Մշեցից, թշուառ և անմիթար Ա-
ւաշիկերոցին, և կը նուիրեն անոնց
գաւառարակութեան մի մեծ մաս մը
այն դուժարէն՝ զոր ծնողքներէն կըս-
տանան իրենց մանկուս գաւառու-
թեանց պէտքերը գոհացնելու հա-
մար :

Հաճեցէք խմբագիր Տէր, հրա-
տարակել այդ նամակը զոր վստահ
ենք թէ այն ամեն մարդիկ որ աղ-
գին գեռաբոյս երիտասարդութեան
գնացքին վրայ կը հետաքրքուին մեծ
հաճութեամբ պիտի կարգան և պի-
տի բերկրին տեսնելով թէ այդ սա-
ներն իրենց նստարաններուն վրայ
կը հրահանգուին գիտութիւն և աղ-
գըն ի միասին սիրել :

Ներկայելով կանխաւ մեր շնոր-
հակալիքը

Ատենադպիր Փ. Ատենապետ

Թ. Ծառուար Ս. Տառապետ

Արդարեւ մեծ գոյութեան ար-
ժանի է Պէրպէրեան վարժարանի
սանուց այս աղգաւորական աղիւ-
ղագումն, որ իրենց մանկական հա-
տակէն կը զարգանայ սրտեղբուն մէջ
և ապագային համար ընտիր և օգ-
տակար քաղաքացիներ կը պատրաս-
տէ Աղգին, միանգամայն փառք և
պատիւ կը բերէ զիրենք կրթող վար-
ժարանին :

Թ. ՅԱՐԳԵՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

Ի ԿԵՏԱԿ—ՓԱՏԱ

Յառաջիկայ շարաթ իրիկուն նո-
յեմբեր 10 Պ. Ս. Թղթանի հաշույն
պիտի ներկայացուի իւր հեղինակած
և բարեփոխած ԿՈՅՐ ՏԻՐԱՆ անուն
թատրերգութիւնը Պ. Ս. Թղթանի
թէ՛ դասախօսութեամբ և թէ՛ գը-
րական աշխատութեամբ Պղզին
մատուցած ծառայութիւնը ծանօթ
են ամենուն . ուստի յուսալի է որ
Աղգն ալ այս պարագային մէջ կը վար-
ձատրէ իւր յառաջդիմութեան ժիր
մշակներէն մին :

Ա. Զ. Դ.

ՕՐԱՅՈՑ

1880 ՏԵՐ ԵՐԵՄԻԱՅԻ

Դին Մէճիս գրամ 1 զըշ.

ՕՐԱՅՈՑ

1880 ԴԻՍԵՄԲԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Դին Մէճիս գրամ 1 զըշ.

ՕՐԱՅՈՑ

1880 Ս. ԵՐՈՒՍԵՂԻՄԱՅ

Դին Մէճիս գրամ 1 զըշ.

ՕՐԱՅՈՑ

1880 Ս. ԵՐՈՒՍԵՂԻՄԱՅ

Դին Մէճիս գրամ 1 զըշ.

ՕՐԱՅՈՑ

1880 ԶԱՐԴԱՐԱՆ

Դին Մէճիս գրամ 2 զըշ.

Կը ծախուին ամեն գրովաճառայ
քով և Զարգարեան փաճառատունը
վաւերաւեալ Հիւանդանոցի կնքով .
ընդարձակ օրացոյցը կը պարունակէ
80 երեսէ բաղկացեալ յաւելուած մը
այլադան և կարեւոր նիւթերու, որք
են, Գաւառաւորներն, Զարգարեանք
ու մաքրութիւն . Եւնք Եւնքի վը-
րայ . ընդհանրապէս այցելութեան
վրայ . Նամակագրութիւն . հայկե-
րոյթ տալ : Միզուելը Եպիսկոպոսին
քաղուած : Կիւրքեր . Բարեկամ
Հան Կիւրքեր : Բարեկամ իւր, Վախ,
Տիրութիւն կամ Վիշտ . Նախանձ,
Յուսահատութիւն : Այլեւ . յայ, Ման-
րալէպը . Կարծեցեալ մահ . Ինչ ինչ
պտուղներ երկար ատեն պահելու
կերպեր : Զարգարեան . Եւնք պաշտօն
պատենէ . Եւնք Եւնք :

Ի Լ Ա Ն

Արդ գըլէ 48946 պէճէր գըլէյի
փարա 130, բուլէն սատէ գըլէ 7303
պէճէր գըլէյի գըլէ 16, սօղան
գըլէ 33861 1/2 պէճէր գըլէյի փա-
րա 80, թուղ գըլէ 10368 պէճէր
գըլէյի փարա 60, կաղ գըլէ 3170
պէճէր գըլէյի փարա 200, փա-
տուլ գըլէ 19089 պէճէր գըլէյի-
սի փարա 160, սապօն գըլէ 1037
պէճէր գըլէյի փարա 240,

Խոտարէի սէյեար գօլ օրտուլի հիւ-
մանունի մէքէզ վէ մէվաղըլինտէ
պուլունան սատքիլի շահանէ իւրն
թարիլիլի գօնթրաթօտան իլիլայա-
րէն տօղտան ալթը սէնէսի մոյլիս
դայէթինէ գատար մահ պէ մահ լի-
գուլի օլուլ Տարի Շաբատա մահ-
ֆուղ պուլունան նիւմանէլէրի վէճ
լէ միւպատաւնա լիւզուլ կէօրիւ-
նէն պալէտա մուհարրէր եէտի գա-
լէմ էրդաթ թօրտան վէրլիլէք վէ
պուլունան թէմի կէօմիլիլիլ լիլէ մէվ-
գըլէլինէ թէպիլմինէ գատար քեաֆ-
ֆէյի մէսարիֆի միւլթէմիւլալինէ
այլիս օլմաղ վէ մահիլէ թէպիլմի օ-
լունաճաղ էրդաթ իլին մամուլէրին
տէն օլունուլ օրտուլի մէքէլէր
ֆըրդա մէնթիլինէ իրպէ օլունաճաղ-
մաղպուլ սէնէտալթը իւղէրինէ վէ-
րիլէճէք սէնէտը միւլաուս թարի-
լիլունէն համաթը երլիլիլ քալթուն
երլիլ գըլէ հիսապը իլէ պիլ մահ-
տա ալթունաճաղ էրդաթ պահաթի
լիլթէսի այլն իւլթիտաւնաւան նի-
հայէթինէ գատար նիլալիլիլ խաղի-
նէսինտէն վէրլիլէք շարթը վէ շե-
րայիլթի սայիլէյէ միւլթէֆէրլիւա-
սիլլէ վէ ֆիլեալթը մէքալմէլէրլիլ
թալէպի էօհաթսինտէ օլուլ թըրի-
նի սանի իւլմիլիլին սէքիլինի
բէնհէյնիլիլ կիւրիլ միւլադատալէրի
իլմա օլունաճաղըլունան իլթալունա
թալէպ օլունալըլն եէվմի մէքիլիլ-
գատար հէր կիւն իւլթէլէն Տարի
Շաբալի ասքէրլիլէ կէլմէլէրի :

